

Školský vzdelávací program

Lettricháčik počúva a hovorí

Motto: „*Škola, v ktorej sa deti radujú.*“

Materská škola, J. Lettricha 1, Martin

Lettricháčik počúva a hovorí

Dátum prerokovania ŠkVP v pedagogickej rade: 25.8.2025

Dátum prerokovania ŠkVP v školskej rade: 21.8.2025

Dátum platnosti ŠkVP: 01.09.2025

Meno a priezvisko riaditeľa školy: Mgr. Štefánia Rakovanová

Sídlo: J. Lettricha 1, 036 01 Martin, Slovenská republika

Tel.: 0918 68 95 75, mail: riaditel.mslettricha@gmail.com

Webová stránka: www.lettrichacikovo.sk

[illegible]

OBSAH

<i>1. Lettricháčik POČÚVA A HOVORÍ.....</i>	<i>4</i>
<i>2. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania</i>	<i>4</i>
<i>3. Stupeň vzdelania.....</i>	<i>5</i>
<i>4. Dĺžka dochádzky a forma výchovy a vzdelávania</i>	<i>5</i>
<i>5. Učebné osnovy.....</i>	<i>7</i>
<i>6. Vyučovací jazyk</i>	<i>9</i>
<i>7. Hodnotenie detí</i>	<i>10</i>

1. LETTRICHÁČIK POČÚVA A HOVORÍ

Motto: "Škola, v ktorej sa deti radujú."

Spoločenský význam výchovy a vzdelávania v treťom tisícročí vzrastá, predovšetkým z hľadiska riešenia globálnych problémov. Jedným z negatívnych prejavov je v súčasnosti u detí stúpajúci počet detí s poruchami reči, narušenou komunikačnou schopnosťou a nedostatočnou slovnou zásobou. Školský vzdelávací program je zameraný na rôzne aktivity a činnosti, ktorými by sme chceli doceliť u dieťaťa správne rečové návyky a základy správnej komunikácie.

2. VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Hlavným cieľom materskej školy je zabezpečiť, aby sa všetky deti cítili prijaté s rešpektovaním ich jedinečnosti a potrieb hlavne v oblasti oslabenia komunikačných schopností, jazyka a reči prostredníctvom zavádzania inovatívnych metód a skvalitňovania postupov a stratégií vo výchovno-vzdelávacom procese.

- **Komunikácia a pohyb:**

- posilňovať pohybový aparát detí rozvojom základných lokomočných pohybov,
- rozvíjať spoluprácu a rešpektovanie pravidiel v kooperatívnych pohybových hrách,
- zaraďovať aktivity, v ktorých sa spája reč s pohybom.

- **Komunikácia a prevencia:**

- spolupracovať s Centrom poradenstva a prevencie Martin (ďalej len CPP)
(zabezpečiť logopedickú depistáž a testy školskej zrelosti, supervízia pre PZ z CPP),
- spolupracovať s ďalšími inštitúciami
(základná škola, knižnica, centrum voľného času, múzeá - skanzen).

- **Komunikácia a duševná hygiena:**

- zaraďovaním relaxačných cvičení viesť deti k prekonávaniu stresových situácií,
- prostredníctvom metód zážitkového učenia zaraďovaných do výchovno-vzdelávacieho procesu, podporovať detskú prirodzenú spontánnosť a radosť,
- uľahčiť adaptačný proces formou citlivého a individuálneho prístupu ku každému dieťaťu,
- prostredníctvom interných divadelných predstavení umožniť deťom emocionálne prežívanie.

VLASTNÉ ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Na základe stanovených vlastných cieľov výchovy a vzdelávania je rozpracované vlastné zameranie materskej školy, ktoré je v súlade s ustanovenými cieľmi štátneho vzdelávacieho programu, potrebami a záujmami detí, ich zákonných zástupcov a podmienok školy.

Hlavným zameraním školy je byť modernou, inovatívnou školou zakladajúcou na hodnotách, reagujúcou na podnety a výzvy. Školou, v ktorej sa deti učia prostredníctvom hry, priamej skúsenosti v reálnom prostredí, pričom si tvoria základy pre plnohodnotný a zdravý spôsob života, starostlivosť o svoje okolie. *“Školou, v ktorej sa deti radujú.”*

Materská škola má vypracované interné projekty: Počúvam a hovorím, Poďme von za poznáním. Ich prostredníctvom sa zabezpečuje plnenie vlastných cieľov školy. Vypracované projekty sú dostupné na triedach a projektové aktivity sú voľne zaradované učiteľkou do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Budova materskej školy je rekonštruovaná a modernizovaná tak, aby spĺňala všetky požiadavky *bezpečnej a zdravej školy*.

3. STUPEŇ VZDELANIA

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

4. Dĺžka DOCHÁDZKY A FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Dĺžka dochádzky je viacročná (od 1 - 4 rokov). Do zariadenia sa deti prijímajú na základe zápisu, ktorý sa uskutočňuje každoročne v máji. Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch rokov veku, výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Predprimárne vzdelanie je povinné pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31. augusta. Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok.

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania.

Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v zákone. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania §16 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z. zákona o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“). Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy, len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelania v materskej škole. Osvedčenie sa vydáva na predpísanom tlačive schválenom ministerstvom školstva v štátnom jazyku.

Ak pôjde o dieťa, ktoré absolvuje individuálne (predprimárne) vzdelávanie podľa § 28b školského zákona, osvedčenie bude vydávať kmeňová materská škola.

Forma výchovy a vzdelávania v materskej škole je celodenná, v prípade požiadania (potreby) aj poldenná. Denná forma výchovy a vzdelávania sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- a) v celom rozsahu vzdelávania, ak sa vyhlási výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia,
- b) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu,
- c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa materskej školy pre deti, pre ktoré je povinné predprimárne vzdelávanie povinné, ak kvôli zdravotnému stavu alebo iných závažných dôvodov, nemôžu plniť povinné predprimárne vzdelávanie formou pravidelného denného dochádzania, najdlhšie počas troch po sebe idúcich mesiacov,
- d) v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však jeden mesiac, z dôvodov podľa §150a ods. 2 školského zákona.

Povinné predprimárne vzdelanie dieťa plní formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch v rozsahu najmenej štyri hodiny denne, okrem času školských prázdnin. Dieťa so zdravotným znevýhodnením môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie v rozsahu menej ako štyri hodiny denne za podmienok ustanovených zákonom §59a ods. 5 školského zákona.

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom nasledujúcich foriem denných činností:

- hry a činnosti podľa výberu detí,
- zdravotné cvičenie,
- vzdelávacia aktivita,
- pobyt vonku,
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok).

Materská škola je schopná poskytovať podmienky pre *inkluzívne vzdelávanie*. Deti so zdravotným znevýhodnením a deti s nadaním sa zaraďujú do tried spolu s ostatnými deťmi. O zaradení dieťaťa rozhodne riaditeľ školy na základe odporúčania lekára pre deti a dorast a zariadenia poradenstva a prevencie a na základe vopred prerokovaného informovaného súhlasu zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu školy, pričom sú zachované princípy a kritéria inkluzívneho vzdelávania. Ak mu jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú vzdelávať sa podľa školského vzdelávacieho programu, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Osobitosti a podmienky vzdelávania takýchto detí sú upravené v katalógu podporných opatrení a v školskom poriadku, v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie.

Inkluzívne prostredie škola vytvára aj pre deti cudzincov, pričom osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je osvojenie si základov slovenského jazyka tak, aby mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

Materská škola umožňuje poskytovanie podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní podľa §145a a 145b školského zákona a katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo.

5. UČEBNÉ OSNOVY

Učebnými osnovami Školského vzdelávacieho programu *Lettricháček počúva a hovorí* sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

VÝCHODISKÁ PLÁNOVANIA VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

Plnenie jednotlivých výkonových štandardov ŠVP sa realizuje cez ciele učebné úlohy v rámci celého dňa. Plánuje sa tak, aby sa v priebehu jedného školského roka pokryl obsah Štátneho vzdelávacieho programu s ohľadom na vzdelávacie potreby konkrétnych detí.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne vzhľadom na špecifiká práce v materskej škole. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti je chápaný ako súčasť prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť, ktorého forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou. Plán vypracúva každá učiteľka pre svoju priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v konkrétnej triede.

Prílohou č.1 Školského vzdelávacieho programu „Lettricháčik počúva a hovorí“ je desať tematických celkov. Každý celok obsahuje návrhy podtém Príloha č.2. Podtémy jednotlivých týždňov sú volené flexibilne. Výnimkou sú podtémy viažuce sa priamo na celoškolskú akciu, časovú udalosť alebo sviatok v danom týždni. Tieto týždne budú určené na základe dohody na aktuálnom zasadnutí pedagogickej rady.

STRATÉGIE A METÓDY UPLATŇOVANÉ POČAS REALIZÁCIE KAŽDÉHO OBSAHOVÉHO CELKU

Učebné stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti majú odporúčací charakter, vyjadrujú postup dosahovania výkonových štandardov v rámci obsahového celku. Učiteľky volia aj dopĺňajú vychádzajúc z reálnych potrieb a možností detí tak, aby zabezpečili podmienky pre ich aktívne a zmysluplné učenie sa.

Stratégie:

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti nesmú by predimenzované.

Učiteľka pri plánovaní má dostatočný priestor na ich výber. Zameriavaj sa na stratégie, ktoré ponúka model tvorivo-humanistickej výchovy (THV). Metódy spája do stratégií so ohľadom na dosiahnutie stanovených cieľov vlastnej pedagogickej reality.

V pedagogickej práci je uplatňovaná najmä hra.

Metódy emocionalizácie: rozhovor, prezentácia, metóda kruhu, umelecké vyjadrenie pocitov dramatické hry dramatizácie, posilňovanie pozitívneho správania, rolové hry, metóda vzoru,

imitácie, zhodnocovania, zážitku, inscenačné, brainstorming, umelecko-expresívne, nedokončených príbehov, spoločenské hry, výtvarné vyjadrovanie predstáv, hry s farbou, modelovanie, hudobné hry, námetové hry ...

Metódy kognitivizácie: výskumné, bádateľské, heuristické, pozorovanie, rozprávanie, vysvetľovanie, opis, pokus, experiment, problémové úlohy, priradovanie, porovnávanie, počítanie, cesty a labyrinty, orientovanie sa v priestore, priradovanie, hry s technickými hračkami, konštruovanie, práca s knihou, pojmové mapovanie, rozprávanie podľa obrázka, reprodukcia, vymýšľanie príbehov, rozprávanie o prečítanom, hry so slovami, ranný odkaz, tvorba kníh, hry zamerané sluchovú diferenciáciu, krúžková činnosť – anglický jazyk, sluchové a rytmické hry so slovami, konštruktívne hry plánovanie činnosti, maľované čítanie, bádateľské aktivity, brainstorming, riešenie dopravných situácií ...

Metódy rozvoja psychomotorických schopností: psychomotorické hry, predvádzanie, napodobňovanie pohybov, relaxačné cvičenia, loptové hry, športové hry, zdravotné cvičenia, relaxačné cvičenia, prstové a grafomotorické cvičenia, kresbové a písateľské aktivity, manipulačno – konštruktívne hry, lyžiarsky výcvik, plavecký výcvik, exkurzie, výlety, krúžková činnosť – tanečný, turistická vychádzka ...

VYUŽÍVANÉ UČEBNÉ ZDROJE

Odporúčané učebné zdroje sú navrhnuté podľa reálnych podmienok a možností materskej školy. Učiteľka ich vhodne dopĺňa podľa aktuálnej dostupnosti. Uprednostňuje učebné zdroje umožňujúce a podnecujúce aktivitu detí a prirodzenú detskú zvedavosť napr.: výučbové programy, interaktívna tabuľa – softvéry v počítačoch (napr. ActiveInspire, FlowWorks), pracovné listy, spevníky a zborníky piesní, výtvarný, prírodný, technický, odpadový materiál, detská autorská a ľudová literatúra, interné zborníky námetov na činnosti, interné projekty (Rastieme zdravo, zvedavo a hravo, Počúvam a hovorím, Učíme sa vonku), interný elektronický zásobník aktivít, hier, piesní, básní, námetov na výtvarnú a pracovnú činnosť a prezentácií vypracovaný k jednotlivým témam obsahových celkov ŠkVP, CD, DVD – nosiče (rozprávky, hudobné nahrávky detských ľudových a umelých piesní, nahrávky vážnej hudby, relaxačnej hudby).

6. VYUČOVACÍ JAZYK

Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje v slovenskom jazyku.

7. HODNOTENIE DETÍ

Systém hodnotenia detí je zameraný na zistenie úrovne rozvoja osobnosti dieťaťa. Je východiskom pre ďalšie plánovanie a organizovanie výchovno-vzdelávacej činnosti. Vychádza z humanistickej orientovanej koncepcie: individuálny prístup, otvorenosť, komplexnosť, sebahodnotenie, objektivizácia hodnotenia. Pedagóg si volí vlastný spôsob hodnotenia a kontroly dosiahnutých výsledkov prostredníctvom diagnostických hárkov a možnosťou vytvárania portfólií detí. Slúži na vyjadrenie skutočného stavu, dosiahnutia kľúčových kompetencií. Materská škola realizuje hodnotenie adaptácie dieťaťa, 2x ročné – rozvoj osobnosti prostredníctvom (interne vypracovaných) pozorovacích hárkov, výstupné hodnotenie prebieha prostredníctvom depistáže – testov školskej zrelosti. V materskej škole sa raz ročne realizuje aj logopedická depistáž zameraná na identifikáciu porúch reči a riešenie jej eliminácie. Priebežné hodnotenie činností detí prebieha formou rozhovorov, výstav, pochvál, povzbudení, perspektívnej motivácie, hodnotenie výkonu detí, portfólio dieťaťa, pracovné listy, pracovné zošity, analýza detských produktov, rozhovor, sebahodnotenie, sebareflexia.

TEMATICKÉ CELKY

1. Lettricháčik v materskej škole

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na adaptáciu detí na zamestnancov materskej školy, triedny kolektív, na orientáciu v interiéri a exteriéri školy, na rozvíjanie hygienických návykov a na zdokonaľovanie techník pohybových činností.

2. Do Lettricháčikova prichádza jeseň

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na poznávanie prírody a prehľbovanie pozitívneho vzťahu k nej a na pohybové a pracovné aktivity súvisiace s daným ročným obdobím

3. Lettricháčik a jeho zdravie

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na poznávanie častí ľudského tela, na budovanie návykov zdravého životného štýlu a riešenie krízových situácií ohrozujúcich zdravie.

4. Lettricháčik v krajine snehu a blížiacich sa Vianoc

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na oboznamovanie sa s predvianočnými a vianočnými tradíciami, smeruje k upevňovaniu etického a prosociálneho správania a k prežívaniu zažívaných emócií.

5. Lettricháčik a čaro zimy

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na poznávanie života zvierat v zime a na upevňovanie poznatkov získaných prostredníctvom experimentálnych činností.

6. Lettricháčik spoznáva svoju krajinu a jej tradície

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na utváranie povedomia o kultúre a tradíciách Slovenska a regiónu Turiec.

7. Lettricháčik v krajine kníh a príbehov

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na vytváranie predčitateľskej a predpisateľskej gramotnosti prostredníctvom oboznamovania sa s autorskou a ľudovou tvorbou a dramatizáciou týchto diel.

8. Lettricháčik objaviteľ Zeme a vesmíru

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k prírode, na poznávanie prírodných reálií a na vytvorenie trvalých návykov ekologického správania.

9. Malý Lettricháčik a jeho mama

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na budovanie pozitívneho vzťahu k rodičovstvu na základe skúseností z rodinného prostredia. Poukazuje na dôležitosť rodinných vzťahov a profesií v spoločnosti, prepája tieto vzťahy so zvieracou ríšou.

10. Lettricháčik sa teší na leto

Výchovno-vzdelávacia činnosť tematického celku je zameraná na poznávanie krajín (ich fauny a flóry) a rešpektovanie odlišností rôznych kultúr a rás prostredníctvom cestovateľských zážitkov. Podporovanie prosociálneho cítenia a správania.

NÁVRHY PODTÉM K TEMATICKÝM CELKOM

Poradové číslo	Tematický celok	Podtéma
1.	LETTRICHÁČIK V MATERSKEJ ŠKOLE	Vítaj kamarát! Za bránami materskej školy Môj deň v materskej škole Malý športovec
2.	DO LETTRICHÁČIKOVA PRICHÁDZA JESEŇ	Hračky a ich vlastnosti Babičkina záhradka Deduškova záhradka Spoznávame stromy a kríky Farby jesene
3.	LETTRICHÁČIK A JEHO ZDRAVIE	Cesta po ľudskom tele Čo je pre mňa zdravé a čo nie Zúbková víla Výstražníček
4.	LETTRICHÁČIK V KRAJINE SNEHU A BLÍŽIACICH SA VIANOC	Mikuláš medzi nami Vianočné tvorenie Čaro Vianoc
5.	LETTRICHÁČIK A ČARO ZIMY	Príbehy snehovej vločky Voda, ľad, para a inovať Zvieratká v krajine snehovej kráľovnej Vtáčiky v zime
6.	LETTRICHÁČIK POZNÁVA SVOJU KRAJINU A JEJ TRADÍCIE	Moja domovina Martin – moje rodné mesto Tradície na Slovensku – fašiangy V krajine zázrakov
7.	LETTRICHÁČIK V KRAJINE KNÍH A PRÍBEHOV	Ako vzniká kniha Z rozprávky do rozprávky Príbehy kvapky výletníčky Príbeh pani Jari

8.	LETTRICHÁČIK - OBJAVITEĽ ZEME A VESMÍRU	Sviatky jari Od semienka k rastlinke Autoškola škôlkara Dni Zeme Vesmír
9.	MALÝ LETTRICHÁČIK A JEHO MAMA	Mamička, ľúbim ťa! Moja rodina Kde pracuje moja mamička, ocko Na gazdovskom dvore
10.	LETTRICHÁČIK SA TEŠÍ NA LETO	Farebný svet detí Svet hmyzu Lettricháčik v ZOO a v dinoparku Tešíme sa na prázdniny